DRI broj: 40113-04-05/100
Podgorica, 26. mart 2013. godine

ZBIRNI IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI IZVJEŠTAJA O PORIJEKLU VISINI I STRUKTURI PRIKUPLJENIH I UTROŠENIH SREDSTAVA ZA IZBORNE KAMPANJE 2012. GODINE PODNOSILACA IZBORNIH LISTA

(konačan izvještaj)

Podgorica, mart 2013. godine

S A D R Ž A J

I OPŠTI DIO 3

1.1 Pravni osnov..... 3
1.2 Subjekti revizije 3
1.3 Predmet revizije..... 4
1.4 Cilj revizije 5
1.5 Metodologija revizije..... 5
1.6 Finaniranje izbornih kampanja..... 5

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 6

2.1 Otvaranje žiro računa i dostavljanje izvještaja..... 6
2.2 Prikupljena sredstva..... 6
2.3 Krediti i pozajmice 8
2.4 Utrošena sredstva 8
2.5 Neizmirene obaveze..... 10
2.6 Višak sredstava na posebnom računu za izbornu kampanju..... 10

III ZAKLJUČNE OCJENE I PREPORUKE..... 11

I OPŠTI DIO

1.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje predmetne revizije sadržan je u:

- *Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list RCG" br. 28/04, 27/06 i 78/06 i "Sl. list CG" br. 15/07);*
- *Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl. list CG" br. 49/08, 49/10, 40/11, 42/11, 60/11 i 01/12);*
- *Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2012. godinu, (br. 4011-06-01 od 09.01.2012. godine i dopuni Godišnjeg plana br. 4011-06-01/4 od 01.11.2012. godine);*
- *Odluci Kolegujuma IV, nadležnog za vršenje ove revizije (br. 40113-04-1284, od 23.11.2012. godine.*

1.2. Subjekti revizije

Subjekti revizije su podnosioci potvrđenih i proglašenih izbornih lista koji su učestvovali na državnim i lokalnim izborima održanim dana 14.10.2012. godine.

Predsjednik Crne Gore (Odlukom br. 01-999 od 31.07.2012. godine „Sl. list CG" br. 42/12) raspisao je izbore za poslanike Skupštine CG (Odlukama br. 01-1000,01-1001 i br 01-1011 od 31.07.2012.godine), a za odbornike Skupštine opština Kotor, Nikšić i Budva sa datumom održavanja 14.10.2012. godine.

U narednim tabelama su prezentirani podaci o proglašenim i potvrđenim izbornim listama kao i o broju osvojenih mandata za parlamentarne izbore i lokalne izbore u Kotoru, Nikšiću i Budvi.

Tabelarni pregled podnosioca izbornih lista za izbor poslanika u ***Skupštini Crne Gore***

Redni broj	Naziv političke partije ili koalicije	Osvojeni broj mandata
1	Albanska omladinska alijansa	
2	Koalicija "Srpska sloga"	
3	Hrvatska građanska inicijativa (HGI) - Odlučno	1
4	Pozitivna Crna Gora - Darko Pajović	7
5	Socijalistička narodna partija - i riječ i djelo	9
6	Demokratski unija albanaca	
7	Albanska koalicija (DS u CG; DP i AA)	1
8	Demokratski Front - Miodrag Lekić	20
9	Koalicija "Forca za jedinstvo"	1
10	Bošnjačka stranka	3
11	Koalicija "Evropska Crna Gora" - Milo Đukanović	39
12	Koalicija zajedno (Komunisti i penzioneri)	
13	Srpski nacionalni savez - dr Ranko Kadić	
Ukupno osvojeno mandata		**81**

U narednim tabelama su prikazani podaci o potvrđenim izbornim listama i broju osvojenih mandata na lokalnim izborima u Kotoru, Nikšiću i Budvi.

Tabelarni pregled podnosioca izbornih lista za izbor odbornika u SO ***Kotor***

Redni broj	Naziv političke partije ili koalicije	Osvojeni broj mandata
1	Evropski Kotor - DPS	11
2	SDP Kotor - dr Andrija Lompar	4
3	Srpski nacionalni savez - dr Ranko Kadić	1
4	Pozitivna Crna Gora	3
5	Demokratski Front - Miodrag Lekić	7
6	Hrvatska građanska inicijativa - Odlučno	1
7	SNP - dr Branko Baćo Ivanović	4
8	Liberalna partija - "Andrija Pura Popović"	2
Ukupno osvojeno mandata		**33**

Tabelarni pregled podnosioca izbornih lista za izbor odbornika u SO ***Nikšić***

Redni broj	Naziv političke partije ili koalicije	Osvojeni broj mandata
1	Evropski Nikšić	20
2	Pozitivna Crna Gora	5
3	Demokratski Front	12
4	Srpski nacionalni savez - dr Ranko Kadić	4
Ukupno osvojeno mandata		**41**

Tabelarni pregled podnosioca izbornih lista za izbor odbornika u SO ***Budva***

Redni broj	Naziv političke partije ili koalicije	Osvojeni broj mandata
1	Koalicija evropska Budva	17
2	Demokratski Front - Miodrag Lekić	8
3	Socijalistička narodna partija - Veselin Marković	3
4	Pozitivna Crna Gora	4
Ukupno osvojeno mandata		**32**

1.3. Predmet revizije

Predmet revizije su: ***Izvještaji o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju za državne i lokalne izbore*** *sledećih podnosioca izbornih lista:*

- *Koalicija Evropska Crna Gora - Milo Đukanović;*
- *Demokratski front - Miodrag Lekić;*
- *Socijalistička narodna partija - I riječ i djelo;*
- *Pozitivna Crna Gora - Darko Pajović;*

- *Bošnjačka stranka - Rafet Husović;*
- *Hrvatska građanska inicijativa - Odlučno;*
- *Demokratska unija albanaca;*
- *Srpski nacionalni savez - dr Ranko Kadić*
- *Koalicija "Zajedno";*
- *Albanska koalicija - Demokratski savez u Crnoj Gori;*
- *FORCA za jedinstvo;*
- *Albanska omladinska alijansa;*
- *Koalicija Srpska sloga.*

Pored revizije navedenih Izvještaja, izvršena je revizija Izvještaja Liberalne partije i Socijaldemoktarske partije CG koje su učestvovale samostalno na lokalnim izborima u Kotoru.

1.4. Cilj revizije

Cilj revizije je je bio da se provjeri:

- *da li su izvještaji o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju sastavljeni i dostavljeni u skladu sa zakonskim propisima;*
- *da li izveštaji obezbjeđuju istinit, pouzdan i tačan pregled prihoda i rashoda;*
- *pravilnost sticanja prihoda i izvršenja rashoda;*
- *da li se izvještaji zasnivaju na vjerodostojnoj dokumentaciji.*

1.5. Metodologija revizije

*Predmetna revizija je imala karakter **dokumentarne revizije**.*

Revizijom je izvršen uvid dostavljene Izvještaje o porijeklu visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju i ostalu prateću dokumentaciju podnosioca izbornih lista na državnom i lokalnom nivou.

1.6. Finaniranje izbornih kampanja

Budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz člana 9 Zakona obezbjeđuju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i to u iznosu od 0,25% tekućeg planiranog budžeta za godinu za koju se budžet donosi (tekući budžet za 2012. godinu iznosi 596.035.556,53€).

*Na osnovu prezentiranog sredstva iz budžeta CG za finansiranje izbornih kampanje iznose **1.490.088,89€.***

*Shodno članu 10 Zakona o finansiranju političkih partija sredstva iz budžeta CG u visini od **20%** uplaćena su u jednakim iznosima podnosiocima izbornih lista u ukupnom iznosu od 298.017,78€ (22.924,00€ x 13 potvrđenih izbornih lista na državnom nivou).*

*Sredstva u iznosu od **80%** uplaćena su podnosiocima izbornih lista srazmjerno broju osvojenih mandata u ukupnom iznosu od 1.192.071,78€.*

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Otvaranje žiro računa i dostavljanje izvještaja

Shodno članu 14 Zakona o finansiranju političkih partija podnosioci izbornih lista su otvorili posebne žiro račune za finansiranje izbornih kampanja i shodno članu 15 pomenutog Zakona imenovali odgovorna lica za namjensko trošenje sredstava i podnošenje Izvještaja.

- *Revizijom je utvrđeno da su svi podnosioci izbornih lista dostavili Državnoj revizorskoj instituciji Izvještaje o porijeklu visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju za državne i lokalne izbore u skladu sa odredbama člana 25 Zakona o finansiranju političkih partija.*

2.2. Prikupljena sredstva

*Revizijom je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista za izbor poslanika u Skupštini CG i izbor odbornika u Skupštinama opština Kotor, Nikšić i Budva, za izbore održane dana 14.10.2012. godine prikupili sredstava u ukupnom iznosu od **1.726.559,48€**, od čega su sredstva iz:*

- ***javnih izvora** prikupljena u iznosu od **1.518.623,23€** tj. **87,96%** ukupnih sredstava;*
- ***privatnih izvora 207.938,25€** tj. **12,04%** ukupnih sredstava**.***

Sredstva iz javnih izvora su prikupljena iz budžeta CG u iznosu od 1.490.088,83€ i budžeta opština u iznosu od 28.534,00€.

Podnosioci izbornih lista su iz budžeta CG shodno članu 10, stav 2 Zakona o finansiranju političkih partija prikupili sredstva u ukupnom iznosu od 298.017,72€ (20%) pripadajućih sredstava, i po osnovu osvojenih mandata iznos od 1.192.071,11€ (80% sredstava).

Podnosioci izbornih lista su prikupili sredstva iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 17.090,25€ (20% pripadajućih sredstava) i po osnovu osvojenih odborničkih mandata iznos od 11.444,15€[1].

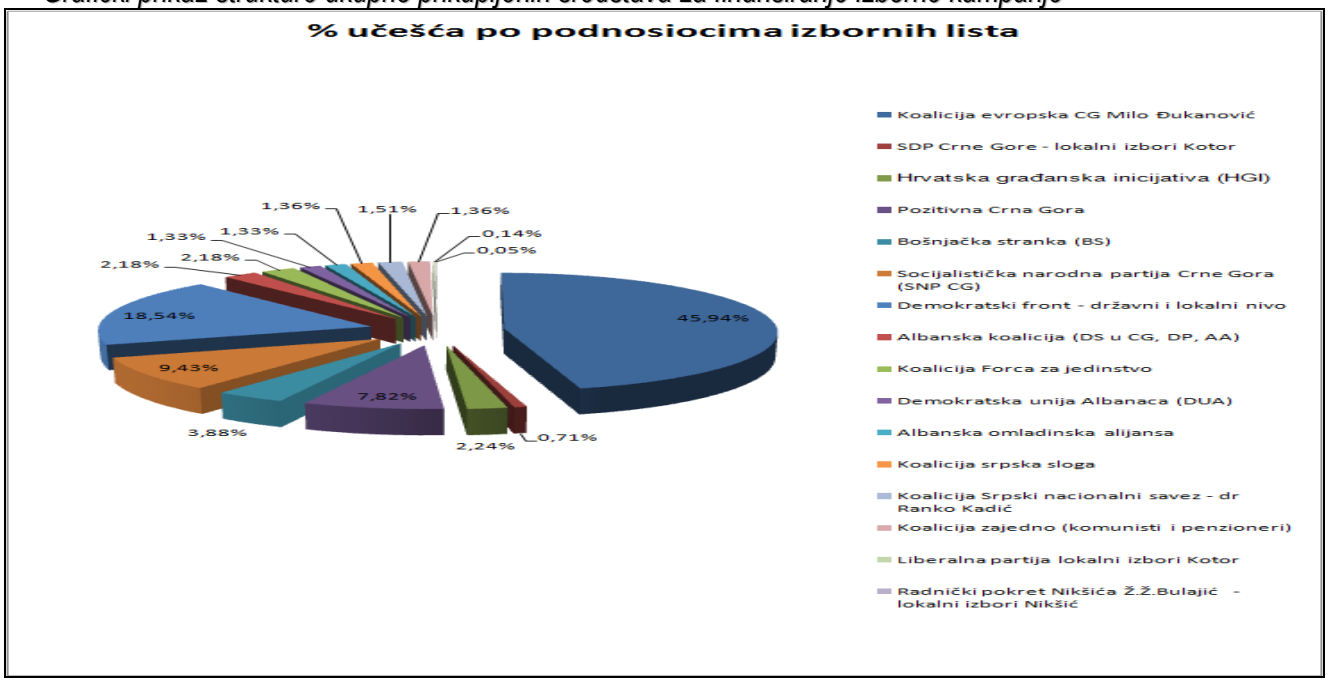
Sredstva iz privatnih izvora prikupljena su u ukupnom iznosu od 207.938,25€ se odnose na priloge pravnih lica u iznosu od 1.100,25€ tj. 0,06% ukupnih prihoda i sredstva od priloga fizičkih lica u iznosu od 206.836,00€ tj. 11,98% ukupnih prihoda.

[1] Opštine Budva i Nikšić nijesu uplatile sredstva podnosiocima izbornih lista po osnovu ostvarenih izbornih rezultata tj. osvojenih mandata. Prezentirani iznos sredstava koji je uplaćen po osnovu ostvarenih mandata se odnosi na opštinu Kotor.

Tabelarni pregled prikupljenih sredstava podnosioca potvrđenih izbornih lista

R/B	Političke stranke	Prihodi iz državnog budžeta	Prihodi iz državnog budžeta (osvojeni mandati)	Prihodi iz budžeta jedinice lokalne samouprave	Prihodi iz budžeta jed. lok. samoupr. (osvojeni mandati)	Prihodi od priloga pravnih lica	Prihodi od priloga fizičkih lica	Ukupno prihodi	Udio %	Ukupno po podnosiocima izbornih lista	% učešća po podnosiocima izbornih lista
1	Koalicija evropska CG Milo Đukanović	22.924,44	573.960,17				187.050,00	783.934,61	45,40%	793.197,61	45,94%
1.1	Evropska Budva - lokalni izbori						1.000,00	1.000,00	0,06%		
1.2	Evropski Kotor - lokalni izbori			498,00	6.143,00			6.641,00	0,38%		
1.3	Evropski Nikšić - lokalni izbori			622,00			1.000,00	1.622,00	0,09%		
2	Socijaldemokratska partija Crne Gore (SDP CG) - lokalni izbori Kotor			2.414,34			9.900,00	12.314,34	0,71%	12.314,34	0,71%
3	Hrvatska građanska inicijativa (HGI) - državni nivo	22.924,44	14.716,93					37.641,37	2,18%	38.622,34	2,24%
3.1	Hrvatska građanska inicijativa (HGI) - lokalni izbori Kotor			498,03	482,94			980,97	0,06%		
4	Pozitivna Crna Gora	22.924,44	103.018,49	4.157,96	1.448,79	100,25	3.300,00	134.949,93	7,82%	134.949,93	7,82%
5	Bošnjačka stranka (BS) - državni nivo	22.924,44	44.150,76					67.075,20	3,88%	67.075,20	3,88%
6	Socijalistička narodna partija Crne Gora (SNP CG) - državni nivo	22.924,44	132.452,35				1.765,00	157.141,79	9,10%	162.767,61	9,43%
6.1	SNP - lokalni izbori Budva			1.589,38				1.589,38	0,09%		
6.2	SNP - lokalni izbori Kotor			498,03	1.916,65			2.414,68	0,14%		
6.3	SNP - lokalni izbori Nikšić			621,76		1.000,00		1.621,76	0,09%		
7	Demokratski front - državni i lokalni nivo (NK, KOTOR i BUDVA)	22.924,44	294.338,55	2.709,17			100,00	320.072,16	18,54%	320.072,16	18,54%
8	Albanska koalicija (DS u CG, DP, AA) - državni nivo	22.924,44	14.716,93					37.641,37	2,18%	37.641,37	2,18%
9	Koalicija Forca za jedinstvo-državni nivo	22.924,44	14.716,93					37.641,37	2,18%	37.641,37	2,18%
10	Demokratska unija Albanaca (DUA)	22.924,44						22.924,44	1,33%	22.924,44	1,33%
11	Albanska omladinska alijansa - državni nivo	22.924,44						22.924,44	1,33%	22.924,44	1,33%
12	Koalicija srpska sloga - državni nivo	22.924,44						22.924,44	1,33%	23.546,20	1,36%
12.1	Srpska sloga za Nikšić - lokalni izbori			621,76				621,76	0,04%		
13	Koalicija Srpski nacionalni savez - dr Ranko Kadić - državni nivo	22.924,44					1.521,00	24.445,44	1,42%	26.048,17	1,51%
13.1	Koalicija Srpski nacionalni savez - lokalni izbori Kotor			498,03	482,94			980,97	0,06%		
13.2	Koalicija Srpski nacionalni savez - lokalni izbori Nikšić			621,76				621,76	0,04%		
14	Koalicija zajedno (komunisti i penzioneri) - državni nivo	22.924,44						22.924,44	1,33%	23.545,44	1,36%
14.1	Koalicija zajedno (komunisti i penzioneri) lokalni nivo Nikšić			621,00				621,00	0,04%		
15	Liberalna partija lokalni izbori Kotor			498,03	969,83		1.000,00	2.467,86	0,14%	2.467,86	0,14%
16	Radnički pokret Nikšića Ž.Ž.Bulajić - lokalni izbori Nikšić			621,00			200,00	821,00	0,05%	821,00	0,05%
	UKUPNO	298.017,72	1.192.071,11	17.090,25		1.100,25	206.836,00	1.726.559,48	100,00%	1.726.559,48	100,00%
	%	17,26%	69,04%	0,99%	0,00%	0,06%	11,98%	100,00%		100,00%	

Grafički prikaz strukture ukupno prikupljenih sredstava za finansiranje izborne kampanje

Ukupno prikupljena sredstva za finansiranje izbornih kampanja u iznosu od 1.726.559,48€ koja su prezentirana u datom tabelarnom i grafičkom prikazu odnose se na sledeće podnosioce izbornih lista i to: a odnose se na sledeće podnosioce izbornih lista i to: Koalicija Evropska CG – Milo Đukanović iznose 793.197,61€ (45,94% ukupno prikupljenih sredstava), Demokratski front – Miodrag Lekić 320.072,16€ (18,54%), Socijalistička narodna partija CG – i riječ i djelo 162.767,61€ (9,43%), Pozitivna CG 134,949,93€ (7,82%), Bošnjačka stranka – Rafet Husović 67.075,20€ (3,88%), Hrvatska građanska inicijativa 38.622,34€ (2,24%), Albanska koalicija (DS u CG, DP i AA) 37.641,37€ (2,18%), Koalicija FORCA za jedinstvo 37.641,37€ (2,18%), Koalicija srpski nacionalni savez – dr Ranko Kadić 26.048,17€ (1,51%), Koalicija srpska sloga 23.546,20€ (1,36%), Koalicija zajedno 23.545,44€ (1,36%), Demokratska unija albanaca 22.924,44€ (1,33%), Albanska omladinska alijansa 22.924,44€ (1,33%), Socijaldemokratska partija CG – lokalni izbori Kotor 12.314,34€ (0,71%), Liberalna partija – lokalni izbori Kotor 2.467,86€ (0,14%) i Radnički pokret Nikšića – Ž. Ž. Bulajić 821,00€ (0,05%)

2.3. Krediti i pozajmice

Pojedini podnosioci izbornih lista su za finansiranje izborne kampanje koristili ***sredstva iz kredita u ukupnom iznosu od 652.000,00€*** *i to: koalicija Evropska CG - Milo Đukanović (400.000,00€), Pozitivna CG - Darko Pajović (80.000,00€´), Demokratski front - Miodrag Lekić (72.000,00€) i Bošnjačka stranka - Rafet Husović (100.000,00€). Uvidom u dostavljenu dokumentaciju je utvrđeno da je koalicija Evropska CG - Milo Đukanović iz sredstava dobijenih iz Budžeta CG po osnovu osvojenih mandata u cjelosti izmirila obaveze po kreditu u iznosu od 400.000,00€ i da je Demokratski front izmirio dio obaveza po kreditu u iznosu od 12.281,00€, a da Bošnjačka stranka - Rafet Husović i Pozitivna CG - Darko Pajović nijesu izmirivale kreditne obaveze po zaključenim ugovorima o kreditiranju do momenta dostave Izvještaja DRI.*

Takođe je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista za finansiranje izborne kampanje koristili ***pozajmice od koalicionih partnera i sopstvena sredstva*** *u ukupnom iznosu od* ***148.623,81€,*** *i to: koalicija Evropska CG - Milo Đukanović (53.800,00€), Socijalistička narodna partija – I riječ i djelo (38.125,00€), Demokratski front - Miodrag Lekić (37.400,00€), Socijaldemokratska partija Crne Gore (1.448,81€), Hrvatska građanska inicijativa (5.000,00€), Demokratska unija Albanaca (8.050,00€) i koalicija Srpski nacionalni savez (4.800,00€)****. Revizijom je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista izvršili povraćaj pozajmica nakon dobijanja sredstava iz budžeta CG i budžeta lokalnih samouprava po osnovu osvojenih mandata.*

2.4. Utrošena sredstva

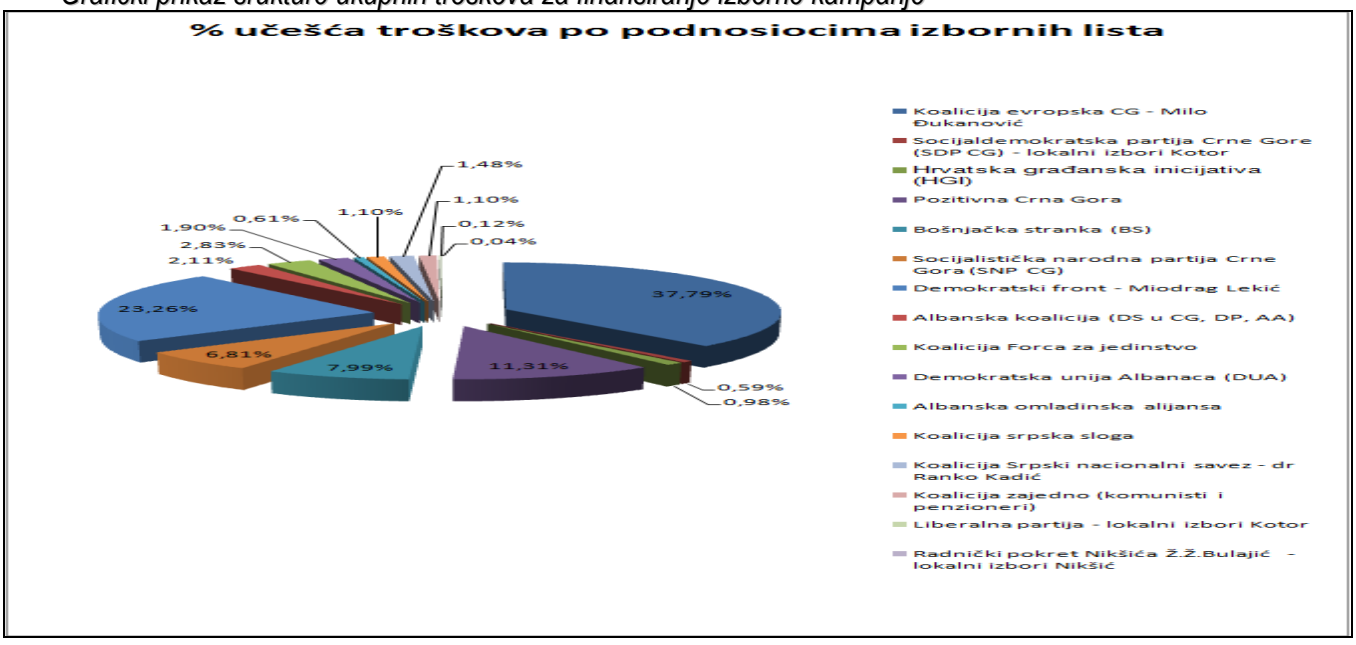
Revizijom je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista za finansiranje izbornih kampanja iskazali troškove u ukupnom iznosu od 2.112.771,93€ i isti se odnose na:

- *troškove predizbornih skupova u iznosu od 236.945,63€ (11,21%), troškove za reklamne spotove i reklamni materijal u iznosu od 515.242,27€ (24,39%), troškovi oglašavanja 222.124,37€ (10,51%), troškove publikacija u iznosu od 74.725,08€ (3,54%), troškove medijskog predstavljanja u iznosu od 427.165,50€ (20,22%), troškove za istraživanje javnog mnjenja u iznosu od 32.596,00€ (1,54%), troškove za angažovanje opunomoćenih predstavnika u iznosu od 162.887,43€ (7,71%), režijske troškove i troškove opšte administracije u iznosu od 99.218,74€ (4,70%), troškove prevoza u iznosu od 112.767,83€ (5,34%) i ostale troškove izborne kampanje u iznosu od 229.099,08€ (10,84%).*

Tabelarni prikaz utrošenih sredstava za finansiranje izborne kampanje podnosioca izbornih lista

R/B	Političke stranke	Troškovi za predizborne skupove	Troškovi za reklamne spotove i reklamni materijal	Troškovi oglašavnja	Troškovi publikacija	Troškovi medijskog predstavljanja	Troškovi istraživanja javnog mnjenja	Troškovi angažovanja predstavnika	Režiski troškovi i troškovi opšte administracije	Troškovi prevoza	Ostali troškovi	Ukupno troškovi	Udio %	Ukupno troškovi	Udio %
1	Koalicija evropska CG Milo Đukanović	99.698,00	271.134,00		15.748,00	239.957,00	22.476,00	101.220,00	6.586,00	21.261,00	11.969,00	**790.049,00**	37,39%		
1.1	Evropska Budva - lokalni izbori		2.596,00						5,00			**2.601,00**	0,12%	**800.043,00**	**37,87%**
1.2	Evropski Kotor - lokalni izbori		2.808,00						8,00			**2.816,00**	0,13%		
1.3	Evropski Nikšić - lokalni izbori		4.575,00						2,00			**4.577,00**	0,22%		
2	Socijaldemokratska partija Crne Gore (SDP CG) - lokalni izbori Kotor	100,00	1.843,33	6.924,00	3.418,01						21,02	**12.306,36**	0,58%	**12.306,36**	**0,58%**
3	Hrvatska građanska inicijativa (HGI) - državni nivo	7.633,68	2.151,95	2.339,06	1.345,00	840,00		2.670,00	261,68	2.210,00	1.044,54	**20.495,91**	0,97%	**21.180,19**	**1,00%**
3.1	Hrvatska građanska inicijativa (HGI) - lokalni izbori Kotor	200,00	150,00						11,18		323,10	**684,28**	0,03%		
4	Pozitivna Crna Gora	19.746,00	35.584,40	137.974,70	8.048,72	4.575,16	1.170,00		3.926,60	4.751,80	20.601,35	**236.380,73**	11,19%	**236.380,73**	**11,19%**
5	Bošnjačka stranka (BS) parlamentarni izbori	45.395,89	22.217,50					8.030,00	18.409,49	39.224,65	33.809,22	**167.086,75**	7,91%	**167.086,75**	**7,91%**
6	Socijalistička narodna partija Crne Gora (SNP CG) - državni nivo	1.825,08	72.662,11		271,90	20.372,00		2.680,00	16.370,79	18.869,66	9.243,71	**142.295,25**	6,74%		
6.1	SNP - lokalni izbori Budva		117,00		84,00				568,27		304,20	**1.073,47**	0,05%	**146.429,98**	**6,93%**
6.2	SNP - lokalni izbori Kotor	325,00							243,07	308,00	582,73	**1.458,80**	0,07%		
6.3	SNP - lokalni izbori Nikšić	250,00							1.150,00	200,00	2,46	**1.602,46**	0,08%		
7	Demokratski front - državni i lokalni nivo (NK, KOTOR i BUDVA)	11.712,50	40.990,00	58.384,21	41.124,10	143.775,40		22.900,00	41.130,94	11.930,22	114.260,77	**486.208,14**	23,01%	**486.208,14**	**23,01%**
8	Albanska koalicija (DS u CG, DP, AA) - državni nivo	2.520,00	15.333,88			2.995,20		945,00	2.393,35	5.010,00	14.932,86	**44.130,29**	2,09%	**44.130,29**	**2,09%**
9	Koalicija Forca za jedinstvo-državni nivo	27.712,83	17.495,07	393,60	1.296,35	5.850,10		4.350,00	1.989,79			**59.087,74**	2,80%	**59.087,74**	**2,80%**
10	Demokratska unija Albanaca (DUA)	5.312,00	3.714,10	4.252,80	3.389,00			2.090,00	1.337,55	6.725,00	12.992,66	**39.813,11**	1,88%	**39.813,11**	**1,88%**
11	Albanska omladinska alijansa državni nivo	4.319,24		6.915,00				1.000,00	27,50		500,00	**12.761,74**	0,60%	**12.761,74**	**0,60%**
12	Koalicija srpska sloga - državni nivo	2.219,84	2.472,19	4.941,00		300,00		4.265,00	1.238,81	1.562,50	5.925,10	**22.924,44**	1,09%	**23.546,20**	**1,11%**
12.1	Srpska sloga za Nikšić - lokalni izbori					400,00		200,00	21,76			**621,76**	0,03%		
13	Koalicija Srpski nacionalni savez - dr Ranko Kadić - državni nivo	5.680,00	10.525,52			7.745,64		6.450,00			439,86	**30.841,02**	1,46%		
13.1	Koalicija Srpski nacionalni savez - lokalni izbori Kotor	360,00						1.000,00	450,00	90,00	816,00	**2.716,00**	0,13%	**36.973,02**	**1,75%**
13.2	Koalicija Srpski nacionalni savez - lokalni izbori Nikšić		50,00						2.100,00	255,00	1.011,00	**3.416,00**	0,16%		
14	Koalicija zajedno (komunisti i penzioneri) - državni nivo	685,57	8.286,22				8.950,00	4.787,43	10,00	170,00	33,89	**22.923,11**	1,08%	**23.544,11**	**1,11%**
14.1	Koalicija zajedno (komunisti i penzioneri) lokalni nivo Nikšić	250,00	67,50						303,50			**621,00**	0,03%		
15	Liberalna partija lokalni izbori Kotor	490,00	230,50			355,00		300,00	671,46	200,00	213,61	**2.460,57**	0,12%	**2.460,57**	**0,12%**
16	Radnički pokret Nikšića Ž.Ž.Bulajić - lokalni izbori Nikšić	510,00	238,00								72,00	**820,00**	0,04%	**820,00**	**0,04%**
UKUPNO		**236.945,63**	**516.242,27**	**222.124,37**	**74.725,08**	**427.165,50**	**32.596,00**	**162.887,43**	**99.218,74**	**112.767,83**	**229.099,08**	**2.112.771,93**	100,00%	**2.112.771,93**	**100,00%**
%		**11,21%**	**24,39%**	**10,51%**	**3,54%**	**20,22%**	**1,54%**	**7,71%**	**4,70%**	**5,34%**	**10,84%**	**100,00%**	/	/	/

Grafički prikaz srukture ukupnih troškova za finansiranje izborne kampanje

Ukupno utrošena sredstva za finansiranje izbornih kampanja u iznosu od 2.112.771,93€ koja su prezentirana u datom tabelarnom i grafičkom prikazu se odnose na sledeće podnosioce izbornih lista i to: Koalicija Evropska CG – Milo Đukanović 800.043,00€ (37,87% ukupno prikupljenih sredstava), Demokratski front – Miodrag Lekić 486.208,14€ (23,01%), Socijalistička narodna partija CG – i riječ i djelo 146.429,98€ (6,93%), Pozitivna CG 236.380,73€ (11,19%), Bošnjačka stranka – Rafet Husović

167.086,75€ (7,91%), Hrvatska građanska inicijativa 21.180,19€ (1,00%), Albanska koalicija (DS u CG, DP i AA) 44.130,29€ (2,09%), Koalicija FORCA za jedinstvo 59.087,74€ (2,80%), Koalicija srpski nacionalni savez – dr Ranko Kadić 36.973,02€ (1,75%), Koalicija srpska sloga 23.546,20€ (1,11%), Koalicija zajedno 23.544,11€ (1,11%), Demokratska unija albanaca 39.813,11€ (1,88%), Albanska omladinska alijansa 12.761,74€ (0,60%), Socijaldemokratska partija CG – lokalni izbori Kotor 12.306,36€ (0,58%), Liberalna partija – lokalni izbori Kotor 2.460,57€ (0,12%) i Radnički pokret Nikšića – Ž. Ž. Bulajić 820,00€ (0,04%). Od navedenih troškova gotovinski su isplaćeni troškovi u iznosu od 406.471,43€ (19%, ukupnih troškova), i isti se odnose na sledeće podnosioce izbornih lista i to:

Koalicija Evropska CG – Milo Đukanović iznose 100.530,00€, Bošnjačka stranka – Rafet Husović 86.988,37€, Demokratski front – Miodrag Lekić 63.909,18€, Socijalistička narodna partija CG – i riječ i djelo 25.885,00€, Koalicija zajedno 21.998,00€, Koalicija srpska sloga 20.037,00€, Koalicija FORCA za jedinstvo 14.990,92€, Demokratska unija albanaca 14.090,00€, Hrvatska građanska inicijativa 9.853,00€, Albanska koalicija (DS u CG, DP i AA) 9.811,12€, Koalicija srpski nacionalni savez – dr Ranko Kadić 9.450,00€ i Liberalna partija – lokalni izbori Kotor 1.930,00€.

U postupku revizije je utvrđeno da 79.673,77€, tj.18,96% gotovinski isplaćenih troškova ili nije pravdano odgovarajućom dokumentacijom ili je plaćanje troškova trebalo vršiti bezgotovinski – preko žiro računa i to kod sledećih podnosilaca izbornih lista: (Bošnjačka stranka – Rafet Husović 25.317,00€, Koalicija zajedno 16.858,57€, Koalicija srpski nacionalni savez – dr Ranko Kadić 9.450,00€, Koalicija srpska sloga 9.784,00€, Albanska koalicija (DS u CG, DP i AA) 7.896,12€, Koalicija FORCA za jedinstvo 5.634,00€, Hrvatska građanska inicijativa 5.000,00€, Demokratska unija albanaca 3.706,00€ i Liberalna partija – lokalni izbori Kotor 537,86€.

2.5. Neizmirene obaveze

Revizijom je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista iskazali ***neizmirene obaveze u iznosi*** *po osnovu finansiranja troškova izborne kampanje u ukupnom iznosu od* ***191.892,36€*** *i to: koalicija Evropska CG - Milo Đukanović (2.925,00€), Pozitivna CG - Darko Pajović (22.872,07€), Demokratski front - Miodrag Lekić (122.927,42€) Albanska koalicija Demokratski savez u Crnoj Gori (6.487,32€), koalicija Forca za jedinstvo (21.446,37€), Demokratska unija Albanaca (8.838,67€) i koalicija Srpska sloga (6.395,58€)****.***

Takođe je utvrđeno da podnosioci izbornih lista osim navedenih imaju i ***obaveze po osnovu kredita i kamata*** *u ukupnom iznosu od* ***254.605,48€,*** *i to: Bošnjačka stranka - Rafet Husović u iznosu od 112.209,48€ (100.000,00€ kredit i 12.209,48€ kamata), Demokratski front - Miodrag Lekić (60.182,00€) i Pozitivna CG - Darko Pajović u iznosu od 82.214,00€ (80.000,00€ kredit i 2.214,00€ kamata),tako da ukupno neizmirene obaveze podnosioca izbornih lista iznose 446.497,84€ .*

2.6. Višak sredstava na posebnom računu za izbornu kampanju

Revizijom je utvrđeno da su pojedini podnosioci izbornih lista iskazali ***višak sredstava*** *na posebnom računu, tj. neutrošena sredstva po osnovu izborne kampanje u ukupnom iznosu od* ***46.668,70€*** *i to: Hrvatska građanska inicijativa (17.145,46€) Socijalistička narodna partija – I riječ i djelo (19.349,67€) i Albanska omladinska alijansa (10.173,57€)****.*** *Budući da podnosioc izborne liste Albanska omladinska alijansa, kao predstavnik grupe građana nema svojstvo pravnog lica, ostaje otvoreno pitanje postupanja sa iskazanim viškom sredstava na posebnom žiro računu.*

III ZAKLJUČNE OCJENE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija (DRI) u skladu sa članom 25 Zakona o finansiranju političkih partija izvršila je reviziju Izvještaja o porijeklu visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju 13 podnosioca izbornih lista za izbor poslanika u Skupštinu CG i 20 podnosioca izbornih lista za izbor odbornika u Skupštinu opštine Kotor, Budva i Nikšić za izbore održane dana 14.10.2012. godine.

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja subjekta revizije na dostavljene Preliminarne Izvještaje DRI, a u skladu sa članom 50 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma - član Senata) i Dragiša Pešić (član Kolegijuma - član Senata), na sjednici održanoj 25.03.2013. godine usvojio je:

ZBIRNI KONAČNI ZVJEŠTAJ
sa preporukama

*Nadležni Kolegijum DRI, na bazi utvrđenog činjeničnog stanja kod subjekata revizije, utvrdio je sljedeće **preporuke** koje se odnose na unapređenje zakonodavnog okvira koji reguliše finansiranje izbornih kampanja i poboljšanje kvaliteta izvještavanja podnosioca izbornih lista:*

1. *Revizijom je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista gotovinski isplatili značajan iznos troškova i da pojedini podnosioci pravdanje dijela istih nijesu vršili na osnovu odgovarajuće finansijske dokumentacije. Takođe je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista isplaćivali gotovinski, naknade opunomoćenim predstavnicima kao i druge naknade za rad aktivista na terenu na koje nije vršen obračun poreskih obaveza.*

   - *Državna revizorska institucija preporučuje da podnosioci izbornih lista plaćanje troškova za potrebe izborne kampanje vrše bezgotovinski sa posebnog žiro računa (otvorenog za izborne kampanje), a da pravdanje troškova vrše na osnovu odgovarajuće dokumentacije, kao i da prilikom isplata naknada po raznim osnovima vrše obračun i isplatu poreskih obaveza.*

2. *Revizijom je utvrđeno da podnosiocima izbornih lista, po osnovu osvojenih mandata iz budžeta jedinica lokalnih samouprava (Budva i Nikšić), nijesu uplaćena sredstva shodno članu 10 stav 4 Zakona o finansiranju političkih partija u Zakonom predviđenom roku od 7 dana od dana dostavljanja izvještaja podsnosioca izbornih lista DRI.*

   - *Jedinice lokalne samouprave dužne su da shodno Zakonu o finansiranju političkih partija (član 10 stav 4) poštuju propisan rok za uplatu sredstava podnosiocima izbornih lista, jer u protivnom podliježu **kaznenim odredbama** (prekršaj) iz člana 37 tačka 5 Zakona .*

3. *Zakonom o finansiranju političkih partija (član 25) utvrđen je rok u kom su podnosioci izbornih lista dužni DRI dostaviti preliminarni izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju. Revizijom je utvrđeno da dostavljeni Izvještaji ne sadrže iznos sredstava prikupljen po osnovu ostvarenog izbornog rezultata, kao ni podatke o utrošku istih, jer je odredbama člana 11 Zakona propisano da Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave prenosi ovaj dio sredstva podnosiocima izbornih lista, nakon dobijanja obavještenja od Državne revizorske institucije o dostavi Izvještaja.*

   - *DRI preporučuje da se kroz izmjene Zakona o finansiranju političkih partija izvrši dorada člana 25 i precizira rok za dostavu Konačnog izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju u kojem će biti iskazana **ukupna prikupljena i utrošena sredstva.***

4. *Revizijom je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista za finansiranje izbornih kampanja **koristili sredstva iz kredita i pozajmica** u ukupnom iznosu od **800.623,81€.***

   - *DRI preporučuje da se u postupku izmjena i dopuna Zakona uredi pitanje finansiranja izbornih kampanja iz kredita i pozajmica. jer ih sadašnji Zakon ne normira. Takođe, bilo bi neophodno utvrditi **limit** do kog nivoa se podnosioci izbornih lista na ovaj način mogu zadužiti i **utvrditi rok i izvor sredstava iz kojih će se vršiti povraćaj istih.***

5. *Revizijom je utvrđeno da su podnosioci izbornih lista iskazali **neizmirene obaveze** u ukupnom iznosu od **446.497,84€** i to: po osnovu finansiranja troškova izborne kampanje u ukupnom iznosu od **191.892,36€** i po osnovu **neizmirenih kredita i kamata** u ukupnom iznosu od **254.605,48€.***

   - *DRI preporučuje da se u postupku izmjena i dopuna Zakona propiše **ograničenje** (limit) do kojeg se podnosioc izborne liste može zadužiti za finansiranje izborne kampanje, analogno ograničenju sadržanom u članu 13 (stav 1) važećeg Zakona, obzirom da su subjekti revizije u toku izborne kampanje utrošili više sredstava nego što su prikupili za finansiranje izborne kampanje.*

6. *Revizijom je utvrđeno da su pojedini podnosioci izbornih lista iskazali **višak sredstava** na posebnom računu, tj. neutrošena sredstva po osnovu izborne kampanje u ukupnom iznosu od **46.668,70€.** Budući da jedan od podnosioca izbornih lista, kao predstavnik grupe građana nema svojstvo pravnog lica, ostaje otvoreno pitanje postupanja sa iskazanim viškom sredstava na posebnom žiro računu.*

   - *DRI preporučuje da se izmjenama i dopunama Zakona izvrši dorada člana 14 i precizira da su političke partije u obavezi da višak sredstava sa posebnog računa prenesu na račun za redovno poslovanje u određenom roku i da se reguliše status podnosioca izbornih lista koji nemaju svojstvo pravnog lica (koalicije i grupe građana) sa aspekta prekršajne odgovornosti, neizmirenih obaveza, viška sredstava ...).*

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelik u Sektoru IV

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

član Senata DRI